

Sundhedsminister Sophie Løhde
Kopi:
Folketingets Sundhedsudvalg
Folketingets Ligestillingsudvalg

3. juni 2025

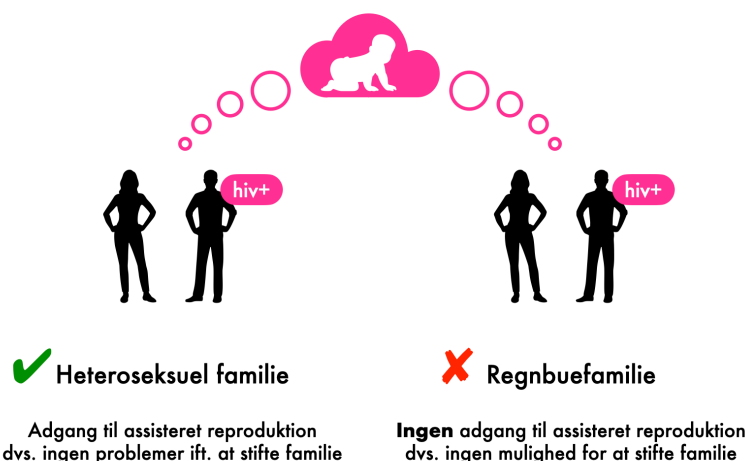
Sædvask for hivsmittede bøsser

Spørgsmålet om hivsmittede bøssers adgang til sædvask har været på vores dagsorden i en årrække.

Problemstillingen er helt enkel: Siden 2002 har det i Danmark været muligt for hivsmittede mænd at blive fædre med egne kønsceller, nemlig gennem en simpel procedure kaldet sædvask. I praksis er der tale om en centrifugering af sæden.

Denne procedure har dog ikke været tilgængelig for hivsmittede bøsser. I den situation at en hivsmittet bøsse ønsker at stifte familie med en kvinde, vil de være udelukket, idet han bliver betragtet som sæddonor, også selvom de to vil opfostre barnet sammen. Konsekvensen er således, at en hivsmittet mand kan blive far, men kun hvis han ikke er homoseksuel.

To mennesker ønsker at få et barn sammen og stifte en familie, hvor de begge skal være forældre

Denne åbenlyse diskrimination er begrundet i EU-lovgivningen.

I en langvarig dialog¹ med såvel Sundhedsstyrelsen som DG SANTE har vi udfordret denne fortolkning, men uden held. Det er igen og igen blevet oplyst, at begrundelsen er, at dersom man ikke erklærer at stå i et intimt forhold til hinanden, er manden at betragte som donor, og ifølge reglerne for donation, kan en donor ikke være hivsmittet. Forklaringen siges at bunde i sikkerhedsbetragtninger, men alle parter har afstået fra at forklare, hvordan sikkerhedssituationen adskiller sig mellem de to par i figuren, hvor manden i det ene par er homoseksuel. I dialogen har vi bidraget med indgående analyser af baggrundsmateriale, analyser, der ikke er imødegået, men blot ignoreret i myndighedernes svar.

Afvisningerne er begrundet i følgende:

Vævsdirektivet (2006/17/EF om gennemførelse af direktiv 2004/23/EF)²:

Artikel 1, b) »partnerdonation«: donation af kønsceller mellem en mand og en kvinde, som erklærer at stå i et intimt fysisk forhold til hinanden

Bilag III, 3.2 Donorer skal på en serum- eller plasmaprøve være testet negative for hiv 1 og 2, HCV, HBV og syfilis i overensstemmelse med afsnit 1.1 i bilag II, og sæddonorer skal desuden på en urinprøve være testet negative for klamydia ved hjælp af nukleinsyre-amplifikationsteknologi (NAT).

Disse punkter findes afspejlet i den gældende vævsbekendtgørelse³ i § 1, 14) og Bilag 7, 3.2.

I forbindelse med udarbejdelsen af afløseren for vævsdirektivet, SoHO⁴-forordningen⁵, har vi i høringsprocessen gjort opmærksom på problemet⁶. SoHO-forordningen ophæver 2004/23/EF med virkning fra 7. august 2027.

SoHO-forordningen viderefører definitionsdelen af vævsdirektivet:

Artikel 3: Definitioner

14) »anvendelse inden for et forhold«: anvendelse af reproduktiv SoHO til medicinsk assisteret reproduktion mellem personer med et intimt fysisk forhold til hinanden

15) »tredjepartsdonation«: en persons donation af reproduktiv SoHO bestemt til medicinsk assisteret reproduktion i en SoHO-recipient, som SoHO-donoren ikke står i et intimt fysisk forhold til

Til gengæld er der ikke nogen parallel til begrænsningerne specificeret i Bilag III i vævsdirektivet.

¹ <https://panbloggen.wordpress.com/2015/06/29/access-to-sperm-washing-for-hiv-positive-gay-men/>

² Kommissionens direktiv 2006/17/EF af 8. februar 2006 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/23/EF for så vidt angår visse tekniske krav til donation, udtagning og testning af humane væv og celler, <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/17/oj>

³ Bekendtgørelse om kvalitet og sikkerhed ved håndtering af humane væv og celler, BEK nr 58 af 18/01/2019, <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2019/58>

⁴ Substance of Human Origin, på dansk: Substanser af menneskelig oprindelse

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1938 om kvalitets- og sikkerhedsstandarder for substanser af menneskelig oprindelse bestemt til anvendelse i mennesker og om ophævelse af direktiv 2002/98/EF og 2004/23/EF <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1938/oj>

⁶ <https://komiteen.dk/?p=1080>

Vi ønsker derfor at få oplyst:

1. Vil ophævelsen af 2004/23/EF automatisk føre til uhindret adgang til assisteret reproduktion for hivsmittede bøsser?
2. Hvis ikke, vil den danske regering arbejde for en uhindret adgang til assisteret reproduktion for hivsmittede bøsser?
3. Kan regeringen redegøre for, hvorfor der i givet fald ikke er tale om diskrimination, når en hivsmittet mand forhindres adgang til en simpel men nødvendig procedure, alene fordi han ikke står i et intimt forhold til den, han ønsker at stifte familie med?

Med venlig hilsen

LGBT komiteen
Søren Laursen
Talsperson

AIDS-Fondet
Lars Christian Østergreen
Direktør

Hiv-Danmark
Peder Svendsen
Konstitueret formand

Korrespondance: soren.laursen@lgbtkomiteen.dk